

КАФЕДРА СКРИПКИ

Підготовка магістерської виконавської програми (фах)

Освітній ступінь	магістр	<table border="1"><tr><td>Курс</td><td>1-2</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>1-4</td></tr></table>	Курс	1-2	Семестр	1-4				
Курс	1-2									
Семестр	1-4									
Спеціальність	025 Музичне мистецтво									
Освітньо-наукова програма	Скрипка									
Статус	<u>обов'язкова</u> / вибіркова	<table border="1"><tr><td>ECTS</td><td>8</td></tr><tr><td>Годин</td><td>240</td></tr><tr><td>Індивідуальні години</td><td>160</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>80</td></tr></table>	ECTS	8	Годин	240	Індивідуальні години	160	Самостійна робота	80
ECTS	8									
Годин	240									
Індивідуальні години	160									
Самостійна робота	80									
Семестровий контроль	<u>іспит/залік/державна атестація</u>									

Інформація про викладача

ПІБ	Баженов Анатолій Іванович , Народний артист України, професор кафедри скрипки Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського.
Профіль викладача	https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0001-7055-3565
e-mail	a_bazhenov@hotmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Мета дисципліни – на базі навчальних досягнень освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» підготувати магістерську виконавську програму і шляхом захисту її на державному іспиті одержати освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр».

Завдання дисципліни – зосередити увагу студента на:

- успішному опануванні всіх дисциплін навчального плану підготовки магістрів;
- підготовці магістерської виконавської програми на високому професійному рівні;
- підготовці магістерської наукової роботи;
- завершальному етапі підготовки скрипаля у вищому музичному навчальному закладі – успішному складанні державного іспиту з магістерської виконавської програми та захисту магістерської наукової роботи для одержання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» з кваліфікаціями: магістр музичного мистецтва, артист-соліст-інструменталіст (концертний виконавець), артист камерного ансамблю, артист оркестру, викладач ВНЗ III-IV рівня акредитації).

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- навчальний репертуар підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»;
- базову та допоміжну спеціальну літературу;
- історію виконавства на скрипці;

- методику викладання гри на скрипці;
- технологію читання нот з листа;
- специфіку роботи з концертмейстером, оркестром (ансамблем).

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- підготувати магістерську виконавську програму для захисту її на державному іспиті;
- зосередити увагу на специфіці майбутньої діяльності (магістр музичного мистецтва, артист-соліст-інструменталіст (концертний виконавець), артист камерного ансамблю, артист оркестру, викладач ВНЗ III-IV рівня акредитації);
- вільно читати ноти з листа;
- грати з концертмейстером, оркестром (ансамблем).

Перелік тем

Тема 1. Робота над вправами, гамами, арпеджіо, подвійними нотами

Тема 2. Опанування інструктивних етюдів та каприсів.

Тема 3. Вивчення етюдів і каприсів П. Гавіньє, Г. Венявського, А. В'єтана, К. Ліпінського та ін.

Тема 4 Робота над каприсами Н. Паганіні

Тема 5. Вивчення специфіки інструментарію барокової доби

Тема 6. Опанування та усвідомлення головних естетичних засад музичного мистецтва докласичного періоду та специфіки їх втілення в скрипковій музиці.

Тема 7. Застосування відповідних скрипкових засобів виразності для адекватної передачі змісту твору

Тема 8. Формування власної інтерпретаційної версії твору на основі його комплексного аналізу

Тема 9. Опрацювання творів середньої та крупної форми (сюїти та сонати)

Тема 10. Вивчення скрипкових концертів.

Тема 11. Ознайомлення з наявними редакціями, порівняльний аналіз доцільно обраних редакцій, а також аудіо чи відео записів

Тема 12. Вивчення специфіки втілення поліфонічної фактури на інструменті гомофонного складу: робота над відтворенням голосоведення, вдосконалення акордової техніки, підбір апікатурних варіантів.

Тема 13. Робота над виявленням та втіленням жанрових ознак в танцювальних частинах партит.

Тема 14. Чакона з Партити №2: шляхи досягнення досконалої єдності художніх та технічних завдань на матеріалі найвищої складності.

Тема 15. Дивертисменти, Прелюдії та фуги Б. Компаньолі

Тема 16. Прелюдії і фуги для скрипки соло М. Регера

Тема 17. Сольні поліфонічні скрипкові твори українських та зарубіжних композиторів.

Тема 18. Ознайомлення з естетичними ідеалами скрипкового мистецтва вказаного періоду

Тема 19. Знання творів різноманітних жанрів та форм, які входять до виконавського скрипкового репертуару

Тема 20. Вивчення та доречне застосування комплексу скрипкових засобів виразності.

Тема 21. Робота над творами малої форми (віртуозні та кантиленні скрипкові п'єси)

Тема 22. Скрипкові сонати Й. Гайдна, В.А. Моцарта, Л. ван Бетховена.

Тема 23 Скрипкові концерти В.А. Моцарта.

Тема 24. Естетичні засади віртуозно-романтичного стилю виконавства

Тема 25. Опанування арсеналу віртуозних засобів виразності на матеріалі скрипкових творів підвищеної складності (Н. Паганіні, Г.Венявського, Г. Ернста та ін.)

Тема 26. Віртуозні та кантиленні скрипкові п'єси

Тема 27. Віртуозні скрипкові твори крупної форми (фантазії, рапсодії, варіації)

Тема 28. Скрипкові концерти Н. Паганіні

Тема 29. Скрипкові концерти інших композиторів-віртуозів

Тема 30. Робота над програмними скрипковими творами романтичної доби

Тема 31. Робота над сонатами для скрипки та фортепіано. Визначення та виконання сольних та ансамблевих завдань.

Тема 32. Робота над віртуозними та кантиленними п'єсами. Вміння визначити та донести на високому художньому рівні задум композитора.

Тема 33. Робота над скрипковими творами в жанрі концерту. Виконання масштабних творчих завдань у творах великої форми для скрипки з оркестром.

Тема 34. Знання існуючого педагогічно-концертного репертуару української скрипкової музики.

Тема 35. Усвідомлення витоків формування інтонаційного та образного словника творів українських композиторів.

Тема 36. Формування емоційної палітри твору та пошук відповідних елементів художньої виразності для її втілення. Робота над фразуванням.

Тема 37. Планування роботи над твором: визначення стильових особливостей, аналіз технічної складової твору, формування власної концепції та стратегії її втілення.

Тема 38. Робота над віртуозними та кантиленними українськими п'єсами

Тема 39. Робота над творами в жанрі концерту

Тема 40. Вміння професійно орієнтуватися в основних стилістичних напрямках сучасної музики

Тема 41. Усвідомлення специфіки музичної мови в сучасних скрипкових творах. Розвиток навичок розбору нотного тексту з використанням новітніх технік композиції.

Тема 42. Опанування відповідних фактурних, динамічних, штрихових, аплікатурних прийомів. Вдосконалення навичок складного інтонування.

Тема 43. Освоєння найновітніших засобів скрипкової виразності.

Тема 44. Робота над втіленням художньої ідеї твору. Розширення власного діапазону емоцій та вміння втілити складні інтерпретаційні завдання.

Тема 45. Формування індивідуального плану роботи над сучасним скрипковим твором різноманітних жанрів та форм: від розбору тексту до кінцевого артистичного втілення під час концертного виступу або іспиту.

Форми та технології навчання

Дисципліна «Підготовка магістерської виконавської програми (фах)» для студентів освітнього ступеня «Магістр» кафедри скрипки НМАУ ім. П.І. Чайковського складається з індивідуальних занять з викладачем, модульних контрольних робіт (академічні концерти з виконанням довільної програми за вибором студента у 1,2,3,4 семестрах) та самостійної роботи студента, а також включає неодноразові виступи на відкритих концертах виконавської практики.

Навчальні ресурси

Нотний матеріал скрипкового репертуару, музикознавча та методична література за фахом представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. Всі необхідні додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Методи контролю

Підсумковий контроль. Якість засвоєння навчального матеріалу у період підсумкового контролю здійснюється у формі іспиту у 1,2,3 семестрах та державного іспиту у 4 семестрі.

Семестровий контроль здійснюється за наслідками аудиторної (індивідуальної) роботи, самостійної роботи та модульної контрольної роботи. Вимоги до модульної контрольної роботи (виконання довільної програми за вибором студента 1,2,3,4 семестрах)

Модульні контрольні роботи – це академічні концерти у 1,2,3,4 семестрах.

Виконання творів згідно з програмними вимогами на іспитах у 1,2,3 семестрах та виконання всієї програми державного іспиту у 4 семестрі. Одночасно викладач з фаху контролює підготовку студентами магістерської наукової роботи. Диплом магістра музичного мистецтва одержують студенти, які склали державний іспит з фаху та захистили магістерську наукову роботу.

Залікові та іспитові вимоги:

1 семестр.

Академічний концерт. Довільна програма за вибором студента.

Іспит. 1. Концерт В.А. Моцарта (частини). 2. каприс Н. Паганіні

2 семестр.

Академічний концерт. Довільна програма за вибором студента.
Іспит. 1. Поліфонічний твір (дві частини). 2. Концерт (частини)

3 семестр.

Академічний концерт. Довільна програма за вибором студента.
Іспит. Частина програми державного іспиту магістра за вибором студента

4 семестр.

Академічний концерт. Довільна програма за вибором студента.
Державний іспит: 1. Поліфонічний твір (дві частини сонати або чотири частини партити). 2. Концерт. 3. Віртуозна п'єса. 4. П'єса українського автора.

Система оцінювання

Семестри 1-4

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Модульна робота (академічний концерт)	40
2.	Відвідування занять	5
3.	Самостійна робота	5
4.	Іспит (державний іспит)	50
	Всього	100

Критерії оцінювання виконання програми та фахових знань студентів по 100-бальній шкалі (у зіставленні з оцінкою ECTS та національною шкалою)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	критерії оцінювання

90-100	A	відмінно	Студент бездоганно виконує музичні твори відповідно до програмних вимог, природно музикує, вільно, артистично тримається на сцені. Виконувані твори відповідають рівню підготовки студента. Вибір редакцій переконливий, трактування змістовне. Осмислення форми та драматургії, в цілому, проникнення в образно-емоційний зміст твору бездоганні. Темпо-ритмічна сторона, якість звучання, співвідношення фактури і динаміки, володіння артикуляцією та штриховою технікою, вибір аплікатури, інтонація, вібрато, темброва палітра відповідають рівню вимог кафедри скрипки НМАУ ім. П.І Чайковського. Має найвищий рівень інтелектуального та художнього самовираження як основу майбутньої діяльності артиста-скрипаля.
82-89	B	добре	Студент демонструє відповідність виконуваних творів рівню підготовки. Виконання програми впевнене, цілеспрямоване. Вибір редакцій переконливий, трактування прийнятне. Осмислення форми, проникнення в образно-емоційний зміст твору переконливі. Студент володіє темпо-ритмом, динамікою, штриховою технікою. Вибір аплікатури, інтонація, вібрато, біжучість, артикуляція, акордова техніка на рівні вимог кафедри скрипки НМАУ ім. П.І.Чайковського. Має добре розвинений інтелект, художній смак, застосовує здобуті знання у виконавській діяльності.
74-81	C	добре	Студент демонструє відповідність виконуваних творів рівню підготовки. Виконання програми впевнене, але не завжди переконливе. Вибір редакцій переконливий, трактування традиційне. Образно-емоційне осмислення окремих творів усвідомлене, але не переконливе. Є окремі зауваження відносно темпо-ритму, якості звучання. Вибір аплікатури, вібрато, біжучість, акордова та штрихова техніка на рівні вимог кафедри скрипки НМАУ ім. П.І.Чайковського. Проте інтонація потребує більшої виразності. Має розвинений інтелект, художній смак, навички самостійного опанування обраною спеціальністю.
64-73	D	задовільно	Студент демонструє певну відповідність виконуваних творів рівню підготовки. Притаманна естрадна витримка. Виконання творів усвідомлене, але не переконливе. Тракткування не відображає досвід відомих виконавців. Образно-емоційний план окремих творів недостатньо виразний. Звукова палітра потребує більшої відповідності стилю і характеру творів. Є недоліки у виборі аплікатур, штрихів, динаміки у відповідності до фактур виконуваних творів. Інтонація потребує більшої виразності. Інтелект і художній смак є достатніми для подальшого навчання.
60-63	E	задовільно	Студент стабільно виконує музичні твори, що певною мірою відповідають рівню його підготовки. Проте, трактування творів, їх образно-емоційне відтворення недостатньо переконливі. Звукова палітра потребує більшої виразності, вибір аплікатур і штрихів – відповідності стилю і характеру виконуваних творів. Інтонація не завжди відтворює ладо-гармонічну структуру твору. Підготовка студента дозволяє сподіватися на подальший професійний зріст.
35-39	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент демонструє достатньо опановану програму, що певною мірою відповідає рівню його художнього та технічного розвитку. Тракткування творів стандартне, образно-емоційний план недостатньо усвідомлений. Інтонація, штрихи, динаміка, що є засобами інтерпретації, відпрацьовані поверхово; аплікатура в деяких місцях викликає запитання. Проте, при наполегливій подальшій роботі можливий певний професійний зріст.

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент володіє певними навичками та уміннями при виконанні музичних творів, які значною мірою не відповідають рівню його підготовки. Трагування творів визначене недостатньо; емоційно-образне опрацювання незначне. Технічна підготовка бажає бути кращою, інтонація приблизна, звуковидобування, особливо атака звуку, акценти не відпрацьовані. Вибір апікатури іноді викликає здивування. Музичне мислення студента сформоване примітивно, що свідчить про невизначеність перспективи майбутнього розвитку.
------	---	--	--

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, відвідування культурно-мистецьких заходів, музичних фестивалів, конкурсів, концертів тощо.

Рекомендована література

1. Андреева О.П. О правомерности сопоставления языка и музыки // Проблемы взаимодействия искусства, педагогики та теорії і практики освіти: Зб. наук. пр. / За ред. Н.Є. Гребенюк. – Вип. 7. – К.: Наук. світ, 2001.
2. Андрієвський І. Феномен школи в музично-виконавському мистецтві. // Тези міжнародної науково-теоретичної конференції. – К., 2005.
3. Горохов О. Техніка Паганіні (упорядн. Козін В.). – ТОВ «Видавництво КІМ», – К., 2011.
4. Козин В. К вопросу о классификации скрипичных штрихов. // Проблемы музыкального образования. Сб. ст. преподавателей КГМУ им. Глиэра. – К., 1993.
5. Козін В. Гами і арпеджіо як універсальні вправи в навчальному процесі скрипача. – ТОВ «Видавництво КІМ» – К., 2013.
6. Кюхлер Ф. Техника правой руки скрипача. – К., 1974.
7. Лятошинский Б. Воспоминания, письма, материалы. В 2-х частях. – К., 1986.
8. Муратов С. Логика скрипичного конструирования. – Одесса, 1993. – 160 с.
9. Муратов С.В. Смычок и штриховая техника скрипача/ обл.науч.- метод.центр нар.творчества и культ. – просвет.работы. – Одесса, 1991. – 44 с.
10. образования. Сб. ст. преподавателей КГМУ им. Глиэра. – К., 1993.
11. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці. – К., 1977.
12. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці ч.1. – К., 1974; ч.2. – К.: Музична Україна, 1982.